

Bruselis, 2022 04 25
COM(2022) 187 final

2022/0130 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**kuriuo dėl Eurojusto vykdomo įrodymų, susijusių su genocidu, nusikaltimais
žmoniškumui ir karo nusikaltimais, rinkimo, išsaugojimo ir analizės iš dalies keičiamas
Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1727**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra (Eurojustas) koordinuoja tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą už sunkius tarpvalstybinius nusikaltimus Europoje ir už jos ribų. Eurojustas, kaip Europos Sąjungos teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose centras, remia nacionalines tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo institucijas, tiriančias sunkius nusikaltimus, kurie priklauso Eurojusto kompetencijai pagal Reglamentą (ES) 2018/1727 (toliau – Eurojusto reglamentas). Be kita ko, tarp Eurojusto kompetencijai priklausančių nusikaltimų – genocidas, nusikaltimai žmoniškumui ir karo nusikaltimai (taip pat kartu vadinami sunkiausiais tarptautiniais nusikaltimais).

2022 m. vasario 24 d. Rusija pradėjo karinę agresiją prieš Ukrainą. Yra pagrįsto pagrindo manyti, kad Ukrainoje buvo ir yra vykdomi karo nusikaltimai ir nusikaltimai žmoniškumui. 2022 m. kovo 2 d. Tarptautinio baudžiamojo teismo prokuroras paskelbė, kad pradėjo tyrimą dėl padėties Ukrainoje¹. Kelių valstybių narių ir Ukrainos prokuratūros taip pat pradėjo sunkiausių tarptautinių nusikaltimų tyrimus, kuriuos remia ir koordinuoja Eurojustas. Eurojustas turi ekspertinių žinių ir patirties, kad galėtų remti sunkiausių tarptautinių nusikaltimų tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą už juos, be kita ko, sudarydamas palankesnes sąlygas jungtinių tyrimų grupių (toliau – JTG), kaip antai grupės, kurią įsteigė kai kurios valstybės narės ir Ukraina vykstant dabartiniams karo veiksams Ukrainoje, veiklai. Eurojustas taip pat bendradarbiauja su Tarptautinio baudžiamojo teismo prokuroru.

Nacionalinės valdžios institucijos renka tarptautinių nusikaltimų, kurie galėjo būti įvykdyti Ukrainoje, įrodymus. Dėl besitęsiančių karo veiksmų tinkamai saugoti įrodymų Ukrainoje negalima, todėl Sąjunga turi skubiai užtikrinti tokių įrodymų atsarginių kopijų kūrimo / saugojimo vietą. Taigi, siekiant koordinuoti šiuo metu valstybių narių dedamas pastangas rinkti įrodymus, būtina skubiai sukurti centrinę saugyklą, kurioje būtų galima saugoti Sąjungos agentūrų ir įstaigų, taip pat nacionalinių ir tarptautinių institucijų ar trečiųjų šalių, kaip antai pilietinės visuomenės organizacijų, surinktus įrodymus. Tačiau, nors Eurojusto reglamente nustatyta, kad Eurojustas remia valstybių narių veiksmus tiriant sunkius nusikaltimus ir vykdamas baudžiamąjį persekiojimą už juos, jame nėra aiškiai numatyta, kad Eurojustas tokius įrodymus šiuo tikslu gali rinkti, saugoti ir analizuoti.

Kad galėtų vykdyti savo užduotis, Eurojustas nustatė bylų valdymo sistemą, kurią sudaro Eurojusto reglamento II priede nurodyti asmens ir kiti duomenys. Pagrindinis bylų valdymo sistemos tikslas – padėti valdyti ir koordinuoti tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą, kuriuos vykdyti padeda Eurojustas. Eurojusto reglamentu bylų valdymo sistemos struktūra apribojama laikinosiomis darbo bylomis, kuriomis siekiama padėti nagrinėjamosiose bylose imtis tolesnių veiksmų, ir rodykle². Tvarkyti asmens duomenis ne bylų valdymo sistemoje draudžiama³. Koordinuodamas ir remdamas tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą, Eurojustas gali laikinai saugoti įrodymus ir jais keistis pagal reglamente nustatytas taisykles.

Komisija jau buvo pasiūliusi sustiprinti dabartinę Eurojusto bylų valdymo sistemos struktūrą, susijusią su Eurojusto veikla teroristinių nusikaltimų tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo už

¹ TBT prokuroro Karimo A. A. Khano pareiškimas dėl padėties Ukrainoje. Gauti 39 valstybių šalių prašymai pateikti nuomonę ir pradėti tyrimą (2022 m. kovo 2 d.).

² Eurojusto reglamento 23 straipsnio 1 dalis.

³ Eurojusto reglamento 23 straipsnio 6 dalis.

juos srityje. 2021 m. gruodžio 1 d. Komisija priėmė pasiūlymą, kuriuo siekiama pagerinti Eurojusto Europos teismo kovos su terorizmu registro veikimą⁴. Tame pasiūlyme numatyta modernizuoti bylų valdymo sistemą ir skaitmenizuoti nacionalinių kompetentingų institucijų ir Eurojusto keitimosi informacija procesus.

Pastarojo meto įvykiai, susiję su Rusijos agresija prieš Ukrainą, dar kartą parodė, kad reikia skubiai peržengti Eurojusto bylų valdymo sistemos ribas. Dėl įvykių masto ir didelio įrodymų, kuriuos reikia saugoti tokių nusikaltimų padarymo atveju, kiekio Eurojustas negali rinkti, saugoti ir analizuoti įrodymų, susijusių su sunkiausiais tarptautiniais nusikaltimais, įskaitant tuos, kurie galbūt vykdomi Ukrainoje, naudodamasis dabartine savo duomenų tvarkymo architektūra.

Todėl šiuo pasiūlymu siekiama sudaryti sąlygas Eurojustui rinkti, saugoti ir analizuoti įrodymus, susijusius su genocidu, nusikaltimais žmoniškumui, karo nusikaltimais ir susijusiomis nusikalstamomis veikomis, o kai būtina ir tinkama sudaryti sąlygas keistis jais arba kitaip leisti su jais susipažinti kompetentingoms nacionalinėms ar tarptautinėms teisminėms institucijoms. Įrodymų rinkimas nereiškia, kad Eurojustui, kaip tyrimo institucijai, suteikiamas vykdomasis vaidmuo, kuriam nebūtų taikomi Eurojusto įgaliojimai, o siekiama užtikrinti, kad Eurojustas galėtų gauti ir centralizuotai saugoti įrodymus iš įvairių šaltinių. Taip Eurojustas galės veiksmingiau remti bylų rengimo darbą atliekant nacionalinius bei tarptautinius tyrimus ir teikti papildomą paramą kompetentingoms prokuratūroms. Šiuo tikslu šiame pasiūlyme numatoma sukurti automatizuotą duomenų valdymo ir saugojimo infrastruktūrą, kuri nebūtų bylų valdymo sistemos dalis. Atsižvelgiant į neskelbtiną susijusių asmens duomenų pobūdį, jų tvarkymas, įskaitant rinkimą, išsaugojimą, analizę ir keitimąsi jais, turi atitikti aukščiausius duomenų apsaugos ir kibernetinio saugumo standartus.

Svarbiausi įrodymai apie sunkiausius tarptautinius nusikaltimus paprastai pateikiami, be kita ko, garso bei vaizdo įrašų ir nuotraukų forma. Palydovinės nuotraukos taip pat gali būti naudingos kaip šių nusikaltimų įrodymas. Dėl šios priežasties šiuo pasiūlymu taip pat siekiama išplėsti duomenų, kuriuos Eurojustas gali teisėtai tvarkyti, kategorijas, įtraukiant vaizdo ir garso įrašus, taip pat palydovines nuotraukas ir visas susijusias nuotraukas. Siekiant sudaryti sąlygas nacionalinėms ir tarptautinėms teisminėms institucijoms gauti visapusišką paramą, kurią Eurojustas gali teikti atlikdamas sunkiausių tarptautinių nusikaltimų tyrimus vykstant agresijai prieš Ukrainą, reikia skubiai priimti šiame pasiūlyme numatytus Eurojusto reglamento pakeitimus.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Pasiūlymu padedama siekti tikslo Sąjungos piliečiams sukurti vidaus sienų neturinčią laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, kai imamas tinkamų nusikalstamumo prevencijos ir kovos su juo priemonių.

Pasiūlymas buvo priimtas prasidėjus Rusijos agresijai prieš Ukrainą, nes netrukus paaiškėjo, kad pagal dabartinę Eurojusto teisinę sistemą reikės atlikti tikslinius pakeitimus, kad Eurojustas galėtų kuo geriau įgyvendinti savo tikslus remti ir stiprinti nacionalinių tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo institucijų veiklos koordinavimą ir bendradarbiavimą dėl konflikto šalių įvykdytų sunkiausių tarptautinių nusikaltimų.

⁴ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1727 ir Tarybos sprendimo 2005/671/TVR nuostatos dėl skaitmeninio keitimosi informacija terorizmo byloje (COM(2021) 757 final, 2021 12 01).

Pasiūlymas grindžiamas 2021 m. gruodžio 1 d. priimtu pasiūlymu iš dalies pakeisti Eurojusto reglamento ir Tarybos sprendimo 2005/671/TVR nuostatas, susijusias su keitimusi skaitmenine informacija terorizmo bylose. Šiais dviem pasiūlymais siekiama to paties tikslo, t. y. Eurojustui sudaryti sąlygas atlikti stipresnį Eurojusto reglamente numatytą vaidmenį remiant ir stiprinant nacionalinių tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo institucijų veiksmų koordinavimą ir bendradarbiavimą tiriant sunkius nusikaltimus ir vykdant baudžiamąjį persekiojimą už juos.

Šie du pasiūlymai vienas kitą papildo, nes jie susiję su įvairių formų nusikaltimais (sunkiausiais tarptautiniais nusikaltimais ir teroristiniais nusikaltimais) ir juose numatyti skirtingi Eurojusto duomenų tvarkymo architektūros pakeitimai. Pasiūlymu dėl Kovos su terorizmu registro siekiama tokią registrą geriau integruoti į Eurojusto teisinę ir techninę sistemą, kad Eurojustas galėtų nustatyti sąsajas tarp tuo pačiu metu vykdomų teroristinių nusikaltimų tyrimų ir baudžiamojo persekiojimo už juos. Šiuo pasiūlymu siekiama sudaryti sąlygas Eurojustui rinkti, saugoti, analizuoti, taip pat, kai būtina ir tinkama, keistis sunkiausių tarptautinių nusikaltimų įrodymais, numatant sukurti automatizuotą duomenų valdymo ir saugojimo infrastruktūrą, kuri nėra bylų valdymo sistemos dalis. Derybos ir pasiūlymo dėl Kovos su terorizmu registro tekstas turės būti suderinti su šiuo pasiūlymu.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Sąjungos reakcija į Rusijos invaziją į Ukrainą apėmė kelių sričių Sąjungos politiką. Pavyzdžiui, Sąjunga greitai priėmė išsamų ir patikimą ribojamųjų priemonių rinkinį. Sąjunga Rusijai nustojo taikyti didžiausio palankumo statusą Pasaulio prekybos organizacijoje ir paskelbė apie beveik 550 mln. EUR vertės skubios pagalbos paketą, skirtą reaguoti į humanitarinius šios invazijos padarinius. Visais šiais veiksmais ir šiuo pasiūlymu siekiama užtikrinti, kad Sąjunga turėtų tinkamas priemones, kuriomis, visapusiškai laikantis teisinės valstybės principo ir pagrindinių teisių, būtų sprendžiami klausimai, susiję su Rusijos karinės agresijos prieš Ukrainą pasekmėmis (įskaitant baudžiamąją atsakomybę už konflikto metu įvykdytus sunkiausius tarptautinius nusikaltimus). Galutinis visų šių veiksmų tikslas – atkurti taiką, kurios puoselėjimas yra pirmasis iš Sąjungos tikslų.

Pasiūlymas dera su papildomomis Europolo ir Eurojusto funkcijomis. Europolas remia ir stiprina valstybių narių kompetentingų teisėsaugos institucijų veiksmus ir jų tarpusavio bendradarbiavimą genocido, nusikaltimų žmoniškumui ir karo nusikaltimų prevencijos ir kovos su jais srityje, o Eurojustas panašią funkciją vykdo teisminių institucijų atžvilgiu. Europolas taip pat sukūrė sunkiausių tarptautinių nusikaltimų analizės projektą. Vykdydamas šį analizės projektą Europolas siekia padėti valstybių narių kompetentingoms institucijoms, trečiosioms šalims ir organizacijoms užkirsti kelią tarptautiniams nusikaltimams, tokiems kaip genocidas, nusikaltimai žmoniškumui ir karo nusikaltimai, ir su jais kovoti, pavyzdžiui, analizuodamas su tokiais nusikaltimais susijusią informaciją ir žvalgybos duomenis. Eurojustas ir Europolas koordinuos veiklą ir bendradarbiaus vykdydami savo atitinkamus įgaliojimus, be kita ko, atnaujins 2010 m. pasirašytą susitarimą dėl operatyvinės veiklos, kad būtų padidintas jų atitinkamos kompetencijos kovos su sunkiais nusikaltimais veiksmingumas ir išvengta darbo bei išteklių dubliavimo.

Pasiūlyme taip pat atsižvelgiama į Sąjungos duomenų apsaugos *acquis* ir visapusiškai jo laikomasi.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 85 straipsniu. SESV 85 straipsnis yra Eurojusto reglamento, kurį šiuo pasiūlymu siekiama iš dalies pakeisti, teisinis pagrindas. SESV 85 straipsnyje nustatyta, kad Eurojusto veikla reglamentuojama reglamentu, kuris priimamas pagal įprastą teisėkūros procedūrą. Eurojusto reglamente nustatytos Eurojusto bylų valdymo sistemos sukūrimo ir veikimo taisyklės.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė, kurioje priimamas šis pasiūlymas, yra Sąjungos ir valstybių narių pasidalijamosios kompetencijos sritis pagal SESV 4 straipsnio 2 dalį. Todėl pagal subsidiarumo principą, nustatytą Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 5 straipsnio 3 dalyje, veiksmų ES lygmeniu reikėtų imtis tik tuomet, kai siūlomų veiksmų tikslų valstybės narės vienos negali deramai pasiekti ir dėl siūlomų veiksmų masto ir poveikio tų tikslų geriau siekti Sąjungos lygmeniu.

Sunkiausi tarptautiniai nusikaltimai, net jeigu jie padaromi tik vienoje šalyje ir už Sąjungos ribų, daro didelį poveikį Europos ir pasaulio saugumui ir stabilumui. Pagal papildomumo principą tais atvejais, kai valstybė nenori arba negali iš tikrųjų vykdyti šių nusikaltimų tyrimo ar baudžiamojo persekiojimo už juos, nors ir yra kompetentinga tai daryti, tokius nusikaltimus tirti ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už juos gali Tarptautinis baudžiamasis teismas, jei jis turi jurisdikciją.

Todėl vien nacionalinio lygmens veiksmais negalima veiksmingai užtikrinti baudžiamojo persekiojimo už sunkiausių tarptautinius nusikaltimus. Valstybės narės turi bendradarbiauti, kad galėtų juos tirti, vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už juos ir spręsti bendras problemas. Tarp pastarųjų akivaizdžiausios yra problemos, susijusios su sunkiausių tarptautinių nusikaltimų įrodymų rinkimu, išsaugojimu ir analize, taip pat su nacionalinių ir tarptautinių institucijų, kurios gali tirti nagrinėjamus nusikaltimus ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už juos, galimybėmis susipažinti su tokiais įrodymais ir jais keistis. Eurojustas, kaip ES bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra, yra labai geras valstybių narių pastangų patraukti baudžiamojon atsakomybėn šių bausnių nusikaltimų vykdytojus tarpusavyje bendradarbiaujant pavyzdys. Eurojustas turi geriausiai pasirengęs rinkti, saugoti ir analizuoti tokius įrodymus, taip pat, kai būtina ir tinkama, sudaryti sąlygas jais keistis arba kitaip su jais susipažinti kompetentingoms nacionalinėms ar tarptautinėms teisminėms institucijoms, įskaitant Tarptautinį baudžiamąjį teismą. Laikantis Eurojusto reglamento, tokios teisminės institucijos yra ir prokuratūros.

Todėl Sąjunga turi imtis konkrečių veiksmų. Šiame pasiūlyme numatomos priemonės, kurioms būdingas Sąjungos aspektas. Jomis siekiama pagerinti Eurojusto gebėjimą veikti ir sudaryti sąlygas Eurojustui įgyvendinti savo pagrindinį tikslą – remti ir stiprinti nacionalinių tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo institucijų veiklos koordinavimą ir bendradarbiavimą kovos su genocidu, nusikaltimais žmoniškumui ir karo nusikaltimais srityje. Šį tikslą galima pasiekti tik Sąjungos lygmeniu, laikantis subsidiarumo principo.

• Proporcingumo principas

Vadovaujantis ES sutarties 5 straipsnio 4 dalyje nustatytu proporcingumo principu, konkrečios priemonės pobūdis ir intensyvumas turi atitikti nustatytą problemą. Šiame pasiūlyme aptariamoms problemoms veiksmingai išspręsti būtina Sąjungos lygmens pagalba valstybėms narėms. Pasiūlymu siekiama užtikrinti, kad Eurojustas, kartu su savo dabartinėmis užduotimis bei įgaliojimais ir nedarant jiems poveikio, taip pat galėtų rinkti, saugoti ir

analizuoti įrodymus, susijusius su genocidu, nusikaltimais žmoniškumui ir karo nusikaltimais, taip pat, kai būtina ir tinkama, keistūsi jais arba kitaip leistū su jais susipažinti kompetentingoms nacionalinėms ir tarptautinėms teisminėms institucijoms, įskaitant Tarptautinį baudžiamąjį teismą; todėl jis nėra skirtas su visū kitū formū sunkiems nusikaltimams, kuriuos nagrinėti Eurojusto kompetencijai priklauso pagal Eurojusto reglamentą. Be šiame pasiūlyme teikiamū pakeitimū Eurojustas gali nesugebėti atlikti savo pagrindinės funkcijos – remti ir stiprinti valstybiū nariū nacionalinių institucijū bendradarbiavimą sunkiausių tarptautinių nusikaltimū tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo už juos srityje.

Šiuo pasiūlymu nustatomi būtiniausi Eurojusto reglamento pakeitimai, kuriais nekeičiama jo struktūra ir paties Eurojusto veikimas. Šiuo metu nustatyti Eurojusto įgaliojimai ir užduotys išlieka nepakitę. Siūlomais pakeitimais sustiprinama Reglamente jau numatyta Eurojusto funkcija ir atsižvelgiama į tvarkytinū duomenū neskelbtinumą bei poreikį užtikrinti jų apsaugą. Taigi pagal proporcingumo principą šiuo pasiūlymu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Pasiūlymu iš dalies keičiamas Eurojusto reglamentas. SESV 85 straipsnis yra Eurojusto reglamento teisinis pagrindas ir jame nustatyta, kad Eurojustas turi būti reglamentuojamas pagal įprastą teisėkūros procedūrą priimamu reglamentu.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Tiriamū duomenū rinkimas ir naudojimas**

Komisija skubiai priėmė šį pasiūlymą po to, kai kelis kartus dvišaliu pagrindu arba per bendrus susitikimus buvo apsikeista informacija su Eurojustu ir sunkiausių tarptautinių nusikaltimū tyrimuose dalyvaujančiomis nacionalinėmis institucijomis, taip pat pilietinės visuomenės organizacijomis ir kitais Sąjungos subjektais. Visi jie atkreipė dėmesį į tai, kad įrodymai turi būti saugomi centralizuotai, taip pat į esamus Eurojusto bylū valdymo sistemos apribojimus ir jų poveikį Eurojusto funkcijai remti ir stiprinti nacionalinių tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo institucijū veiklos koordinavimą ir bendradarbiavimą dėl sunkiausių tarptautinių nusikaltimū, įskaitant nusikaltimus, kurie gali būti vykdomi šiuo metu per karo veiksmus Ukrainoje.

Be to, rengiant pasiūlymą dėl keitimosi skaitmenine informacija terorizmo byloje, 2021 m. buvo surengtos išsamios konsultacijos⁵, per kurias buvo patvirtinta, kad reikia tobulinti Eurojusto bylū valdymo sistemą.

Iki šio pasiūlymo paskelbimo dienos Eurojustas dalyvavo visuose šešiuose Komisijos turto išaldymo ir arešto darbo grupės, kuri buvo įsteigta 2022 m. kovo mėn. pradžioje, kad būtų užtikrintas Sąjungos ribojamū priemonių, taikomū į sąrašus įtrauktiems Rusijos ir Baltarusijos asmenims ir įmonėms, vykdymo užtikrinimo veiksmū koordinavimas ir nagrinėjama galima ribojamū ir baudžiamosios teisės priemonių sąveika, posėdžiuose.

Komisija dalyvavo dviejuose neeiliniuose Genocido tinklo (kurio sekretoriatas veikia Eurojuste) posėdžiuose dėl padėties Ukrainoje (2022 m. kovo 11 d. ir 2022 m. balandžio 5 d.), kuriuose kartu su Tarptautinio baudžiamojo teismo prokuroru buvo išreikštas poreikis

⁵ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1727 ir Tarybos sprendimo 2005/671/TVR nuostatos dėl skaitmeninio keitimosi informacija terorizmo byloje (COM(2021) 757 final, 2021 12 01).

centralizuotai saugoti įrodymus. Tie patys klausimai taip pat buvo iškelti ir keliuose Eurojusto kolegijos bei vykdomosios valdybos posėdžiuose.

- **Poveikio vertinimas**

Atsižvelgiant į ypatingą skubą, poveikio vertinimo atlikti nebuvo galima ir atitinkamas įpareigojimas buvo panaikintas. Atsižvelgiant į tai, pasiūlymu siekiama tik dar labiau pagerinti Eurojusto gebėjimą įgyvendinti Eurojusto reglamente nustatytus tikslus, Eurojuste nustatant modernų techninį sprendimą, skirtą padėti valstybių narių institucijoms spręsti klausimus, susijusius su genocidu, nusikaltimų žmoniškumu ir karo nusikaltimų. Pasiūlymu nekeičiami pagrindiniai principai, kuriais grindžiamas Eurojusto veikimas, ir galiojanti teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose teisinė sistema, taip pat niekaip neapribojami esami Eurojusto įgaliojimai ir užduotys. Numatomas siūlomų pakeitimų poveikis yra labai ribotas, nes pasiūlymu Eurojustui nustatoma tik viena konkreči papildoma užduotis. Pasiūlyme numatoma ribota esamos bendros Eurojusto architektūros funkcija ir jis yra susijęs tik su viena iš 30-ies Eurojusto kompetencijai priklausančių sunkių nusikaltimų formų. Pagal galiojančią Eurojusto reglamentą bus atliktas papildomų Eurojusto ir Europolo funkcijų suderinamumo vertinimas. Komisija iki 2024 m. gruodžio 13 d. atliks nepriklausomą Eurojusto reglamento įgyvendinimo ir Eurojusto veiklos vertinimą pagal Eurojusto reglamento 69 straipsnio 1 dalį.

- **Pagrindinės teisės**

Atsižvelgiant į asmens duomenų tvarkymo teisėsaugos tikslais ir Eurojusto paramos veiklos svarbą, pasiūlyme pabrėžiama, kad reikia užtikrinti visapusišką pagrindinių teisių, įtvirtintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija), visų pirma teisės į asmens duomenų apsaugą⁶ ir teisės į privatą gyvenimą⁷, laikymąsi. Tai ypač svarbu, nes pasiūlymas susijęs su operatyvinių asmens duomenų, susijusių su nusikalstamų veikų tyrimais ir baudžiamuoju persekiojimu už jas, tvarkymu.

Pasiūlyme paaiškinama, kad galiojančios Eurojusto reglamento nuostatos, kuriomis nustatoma patikima Eurojusto duomenų apsaugos tvarka, taikomos automatizuotai duomenų valdymo ir saugojimo infrastruktūrai, kurią naudojant bus analizuojami ir saugomi pagrindinių tarptautinių nusikaltimų įrodymai, išskyrus su techniniu bylų valdymo sistemos projektu, t. y. laikinosiomis darbo bylomis ir rodykle, tiesiogiai susijusias taisykles. Pagal Eurojusto reglamento 26 straipsnio 2 dalį jos taip pat apima Reglamento (ES) 2018/1725 nuostatas dėl duomenų apsaugos.

Pasiūlyme taip pat reikalaujama, kad, gavęs duomenų apsaugos pareigūno pranešimą, kuriame pateikiamas bent bendras numatytų duomenų tvarkymo operacijų aprašymas, rizikos duomenų subjektų teisėms ir laisvėms vertinimas, numatytos priemonės tai rizikai pašalinti, apsaugos ir saugumo priemonės bei mechanizmai, kuriais užtikrinama asmens duomenų apsauga ir įrodoma, kad laikomasi Eurojusto reglamento, atsižvelgiant į duomenų subjektų ir kitų susijusių asmenų teises ir teisėtus interesus, Eurojustas pirmiausia konsultuotųsi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu (toliau – EDAPP). Bus konsultuojamasi su EDAPP.

Pasiūlyme numatyta, kad automatizuota duomenų valdymo ir saugojimo infrastruktūra turėtų atitikti aukščiausius kibernetinio saugumo standartus.

⁶ Chartijos 8 straipsnis.

⁷ Chartijos 7 straipsnis.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šis pasiūlymas turėtų poveikį Eurojusto biudžetui ir jo darbuotojų poreikiams. Prie pasiūlymo pridedamoje finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymyje numatoma, kad 2022–2027 m. laikotarpiu reikės dar 15,705 mln. EUR, kad Eurojustas galėtų vykdyti šiame pasiūlyme numatytas užduotis. Ši suma apima automatizuotos duomenų valdymo ir saugojimo infrastruktūros įrengimo ir valdymo išlaidas (apie 500 000 EUR per metus) ir jai prižiūrėti būtinų žmogiškųjų išteklių išlaidas.

Numatoma, kad reikės 16 papildomų etatų, įskaitant teismo bendradarbiavimo ekspertus, teisininkus lingvistus, analitikus, teisės ekspertus, IRT saugumo pareigūnus, ryšių su Tarptautiniu baudžiamuoju teismu ir pilietinės visuomenės organizacijomis palaikymo pareigūnus ir administracijos pareigūnus. Atsižvelgiant į tai, kad neatidėlioti negalima, šie etatai turėtų būti užpildyti kuo greičiau.

5. KITI ELEMENTAI

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Sunkiausių tarptautinių nusikaltimų įrodymų rinkimą, išsaugojimą ir analizę paprastai vykdo įvairios suinteresuotos grupės (kaip tai daroma Ukrainoje vykstant karo veiksams): nacionalinės valdžios institucijos, Sąjungos įstaigos, įskaitant TVR agentūras, pagal bendrą saugumo ir gynybos politiką veikiančios misijos, tarptautinės organizacijos ir privatūs subjektai, įskaitant nevyriausybinės organizacijas ir pilietinės visuomenės organizacijas.

Šiomis aplinkybėmis Eurojustas turėtų centralizuotai tvarkyti valdžios institucijoms prieinamus įrodymus taikydamas aukščiausius saugumo ir atsekamumo standartus. Tokia informacija ir (fiziniai ir elektroniniai) įrodymai galėtų būti naudojami tiek nacionaliniuose teismuose nagrinėjamosiose bylose, tiek Tarptautinio baudžiamąjo teismo ar bet kurio kito tuo tikslu sukurto teismo ar mechanizmo vykdomam baudžiamajam persekiojimui. Tačiau šiuo pasiūlymu nesiekama įpareigoti nacionalines valdžios institucijas dalytis tokia informacija ir įrodymais.

1 straipsnio 1 dalyje aiškiai išplečiamos Eurojusto operatyvinės funkcijos, susijusios su įrodymų rinkimu, analize, išsaugojimu ir dalijimusi jais, siekiant remti sunkiausių tarptautinių nusikaltimų, visų pirma genocido, nusikaltimų žmoniškumui, karo nusikaltimų ir susijusių nusikalstamų veikų, tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą už juos pagal Eurojusto reglamento 3 straipsnio 4 dalį. Eurojusto teikiama analitinė parama yra viena iš pagrindinių Eurojusto jau vykdomų operatyvinių užduočių ir ji šiuo pasiūlymu dar labiau sustiprinama. Eurojustas gali padėti valstybių narių kompetentingoms institucijoms analizuoti įrodymus, visų pirma vertinant įrodymų, susijusių su faktais, dėl kurių vykdomi tyrimo ir baudžiamąjo persekiojimo veiksmai (įskaitant tuos, kuriuos remia Eurojustas), autentiškumą ir patikimumą, siekiant užtikrinti, kad tokie įrodymai vėliau būtų priimtini nacionaliniuose ar tarptautiniuose teismuose arba taikant lygiaverčius mechanizmus. Pagal Eurojusto reglamentą Eurojustas jau gali perduoti įrodymus nacionalinėms kompetentingoms institucijoms ir tarptautinėms organizacijoms pagal nuostatas, kuriomis apibrėžiama Eurojusto duomenų apsaugos sistema, ir laikinai saugoti tokius įrodymus, padėdamas vykdyti nacionaliniu mastu vykdomus tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą. 1 straipsnio 1 dalyje paaiškinama, kad galiojanti sistema taip pat taikoma įrodymams, kurie renkami, saugomi ir analizuojami naudojant automatizuotą duomenų valdymo ir saugojimo infrastruktūrą, kuri nėra bylų valdymo sistemos dalis.

Kadangi šiuo metu naudojamoje Eurojusto bylų valdymo sistemoje nėra techninių galimybių veiksmingai ir saugiai centralizuotai tvarkyti sunkiausių tarptautinių nusikaltimų įrodymus, 1

straipsnio 2 dalimi siekiama Eurojustui suteikti operatyvinių priemonių, kad jis galėtų vykdyti su šiais nusikaltimais susijusias paramos ir koordinavimo užduotis, kol bus sukurta ir pradės visapusiškai veikti nauja bylų valdymo sistema. Taip Eurojustas galėtų jau iš anksto atlikti pirmiau nurodytas užduotis, be kita ko, susijusias su sunkiausiais tarptautiniais nusikaltimais, kurie galbūt vykdomi Ukrainoje. Taikant šią nuostatą atsižvelgiama į planuojamų tvarkyti duomenų neskelbtinumą ir poreikį užtikrinti jų apsaugą.

Svarbiausi sunkiausių tarptautinių nusikaltimų įrodymai paprastai pateikiami, be kita ko, garso ir vaizdo įrašų forma. Palydovinės nuotraukos taip pat gali būti naudingos kaip šių nusikaltimų įrodymas. Dėl šios priežasties būtina išplėsti duomenų, kuriuos Eurojustas gali teisėtai tvarkyti, kategorijas ir atitinkamai iš dalies pakeisti Eurojusto reglamento II priedą (1 straipsnio 3 dalis).

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**kuriuo dėl Eurojusto vykdomo įrodymų, susijusių su genocidu, nusikaltimais žmoniškumui ir karo nusikaltimais, rinkimo, išsaugojimo ir analizės iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1727**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 85 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1727⁸ įsteigtas Eurojustas ir išdėstyti jo uždaviniai, kompetencijos sritys ir funkcijos;
- (2) Eurojustas yra kompetentingas nagrinėti Reglamento (ES) 2018/1727 I priede išvardytus sunkius nusikaltimus, įskaitant genocidą, nusikaltimus žmoniškumui ir karo nusikaltimus. Pagal Reglamento (ES) 2018/1727 3 straipsnio 4 dalį Eurojusto kompetencijai priklauso ir su to reglamento I priede nustatytais nusikalstamomis veikomis susijusios nusikalstamos veikos;
- (3) 2022 m. vasario 24 d. Rusija pradėjo karinę agresiją prieš Ukrainą. Yra pagrindo manyti, kad vykstant karo veiksams Ukrainoje buvo ir yra vykdomi nusikaltimai žmoniškumui ir karo nusikaltimai;
- (4) atsižvelgdama į padėties sunkumą, Sąjunga turėtų skubiai imtis visų būtinų priemonių, kad užtikrintų, kad šiuos nusikaltimus Ukrainoje padarę asmenys būtų patraukti atsakomybėn;
- (5) kelių valstybių narių ir Ukrainos prokuratūros pradėjo tyrimus dėl įvykių Ukrainoje ir prireikus naudojami Eurojusto teikiama parama. 2016 m. birželio 27 d. Eurojustas sudarė susitarimą dėl bendradarbiavimo su Ukraina. Siekiant palengvinti Eurojusto ir Ukrainos bendradarbiavimą, pagal šį susitarimą į Eurojustą komandiruojamas Ukrainos ryšių prokuroras;
- (6) pagal Romos statutą⁹ Tarptautinis baudžiamasis teismas turi įgaliojimus vykdyti savo jurisdikciją asmenų, atsakingų už Romos statute nurodytus sunkiausių tarptautinius nusikaltimus, atžvilgiu. Tarptautinio baudžiamojo teismo jurisdikcija papildo nacionalines baudžiamąsias jurisdikcijas. Tarptautinio baudžiamojo teismo prokuratūra paskelbė pradėjusi tyrimą dėl padėties Ukrainoje;

⁸ 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1727 dėl Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūros (Eurojusto) ir kuriuo pakeičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2002/187/TVR (OL L 295, 2018 11 21, p. 138).

⁹ Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutas.

- (7) dėl universalios jurisdikcijos principo taikymo keliose valstybėse narėse ir dėl to, kad Tarptautinio baudžiamojo teismo jurisdikcija papildo kitas jurisdikcijas, veiksmų koordinavimas ir keitimasis įrodymais tarp skirtingų jurisdikcijų nacionalinių tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo institucijų, taip pat su Tarptautiniu baudžiamuoju teismu ar kitu tuo tikslu įsteigtu teismu, tribunolu ar sistema yra svarbūs siekiant užtikrinti genocido, nusikaltimų žmoniškumui ir karo nusikaltimų bei susijusių veikų, įskaitant tų, kurios gali būti daromos Ukrainoje, kur vyksta karo veiksmai, tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo už juos veiksmingumą;
- (8) siekdamas užtikrinti, kad įrodymais ir geriausios patirties pavyzdžiais, susijusiais su baudžiamuoju persekiojimu už genocidą, nusikaltimus žmoniškumui ir karo nusikaltimus, būtų dalijamasi su nacionalinėmis ir tarptautinėmis teisminėmis institucijomis, Eurojustas turėtų stiprinti bendradarbiavimą su baudžiamaisiais teismais, tribunolais ir sistemomis, sukurtomis siekiant kovoti su tarptautinės teisės pažeidimais. Tuo tikslu Eurojustas turėtų glaudžiai bendradarbiauti su Tarptautiniu baudžiamuoju teismu ir bet kuriuo kitu teismu, tribunolu ar sistema, skirta kovoti su nusikaltimais, darančiais poveikį tarptautinei taikai ir saugumui. Todėl Eurojustas taip pat turėtų palengvinti iš Tarptautinio baudžiamojo teismo arba specialiųjų baudžiamųjų teismų, tribunolų ar sistemų gaunamų prašymų dėl įrodymų, susijusių su genocidu, nusikaltimais žmoniškumui, karo nusikaltimais ir susijusiomis nusikalstamomis veikomis, tenkinimą;
- (9) su genocidu, nusikaltimais žmoniškumui ir karo nusikaltimais susijusių įrodymų negalima saugiai saugoti teritorijoje, kurioje vyksta karo veiksmai; taip yra įrodymų, susijusių su Ukrainoje tebevykstančiais karo veiksmais, atveju. Todėl būtina sukurti centrinę saugyklą. Sąjungos agentūrų bei įstaigų ir tarptautinių institucijų arba trečiųjų šalių, kaip antai pilietinės visuomenės organizacijų, surinktiems įrodymams saugoti taip pat gali būti reikalinga centrinė saugykla, kad su jais galėtų susipažinti kompetentingos teisminės institucijos;
- (10) Eurojustas turi ekspertinių žinių ir patirties, todėl gali remti tarpvalstybinių nusikaltimų, įskaitant genocidą, nusikaltimus žmoniškumui, karo nusikaltimus ir susijusias nusikalstamas veikas, tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą už juos. Šios žinios ir patirtis apima ir įrodymų, susijusių su jų priimtinumu teismuose ir patikimumu, išsaugojimą, analizę ir laikymą;
- (11) siekdamas paremti bylų rengimą atliekant nacionalinius ir tarptautinius tyrimus ir teikti papildomą paramą kompetentingoms nacionalinėms ir tarptautinėms institucijoms, Eurojustas gali rinkti, išsaugoti ir analizuoti įrodymus, susijusius su sunkiausiais tarptautiniais nusikaltimais, taip pat, kai būtina ir tinkama, sudaryti sąlygas jais keistis. Tokie įrodymai gali būti ypač vertingi siekiant įsitikinti liudytojų parodymų patikimumu;
- (12) turėtų būti sukurta nauja laikina saugykla, kurioje įrodymus būtų galima išsaugoti, analizuoti ir laikyti. Kadangi tokius įrodymus reikia išsaugoti skubiai, būtina, kad Eurojustas juos saugotų naudodamas automatizuotą duomenų valdymo ir saugojimo infrastruktūrą, kuri nėra bylų valdymo sistemos dalis, kol naujoji bylų valdymo sistema pradės veikti visu pajėgumu. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725 dėl operatyvinių asmens duomenų tvarkymo atskirame skyriuje numatytų operatyvinių asmens duomenų tvarkymo bendros taisyklės turėtų būti taikomos nedarant poveikio Reglamente (ES) 2018/1727 numatytoms specialioms duomenų apsaugos taisyklėms. Automatizuota duomenų valdymo ir saugojimo infrastruktūra turėtų būti integruota į naują bylų valdymo sistemą, kuri, kaip tikimasi,

bus sukurta pagal pasiūlymą dėl reglamento dėl skaitmeninio keitimosi informacija terorizmo bylose¹⁰;

- (13) su genocidu, nusikaltimais žmoniškumui, karo nusikaltimais ir susijusiomis nusikalstamomis veikomis susijusių įrodymų laikymas, analizė ir išsaugojimas naudojant automatizuotą duomenų valdymo ir saugojimo infrastruktūrą, taip pat, kai būtina ir tinkama, kompetentingų teisminių institucijų prieiga prie jų turėtų atitikti aukščiausius kibernetinio saugumo ir duomenų apsaugos standartus pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 7 ir 8 straipsnius;
- (14) palydovinės ir įprastos nuotraukos, vaizdo ir garso įrašai gali būti naudingi siekiant parodyti genocido, nusikaltimų žmoniškumui, karo nusikaltimų ir susijusių nusikalstamų veikų vykdymą. Todėl Eurojustas turėtų turėti galimybę šiuo tikslu tokius duomenis tvarkyti ir saugoti;
- (15) Eurojustas ir Europolas turėtų glaudžiai bendradarbiauti vykdydami savo atitinkamus įgaliojimus, visų pirma tvarkydami ir analizuodami informaciją, susijusią su esama ir specialia tarptautinių nusikaltimų srities Europolo sistema (vadinamuoju analizės projektu), kad padėtų kompetentingoms institucijoms tirti genocidą, nusikaltimus žmoniškumui, karo nusikaltimus ir susijusias nusikalstamas veikas ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už juos. Todėl Eurojustas gali remtis Europolo informacija, kurią gauna vykdydamas savo funkcijas pagal Reglamento (ES) 2018/1727 4 straipsnio 1 dalies j punktą. Bendradarbiaujant turėtų būti reguliariai atliekamas bendras veiklos ir techninių klausimų vertinimas;
- (16) [pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius bei 4a straipsnio 1 dalį ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui, Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;] ARBA [pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 3 straipsnį ir 4a straipsnio 1 dalį Airija pranešė apie savo pageidavimą dalyvauti priimant ir taikant šį reglamentą;]
- (17) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (18) vadovaujantis Reglamento (ES) 2018/1725 42 straipsniu buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir 2... m. d. jis pateikė nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) 2018/1727 pakeitimai

Reglamentas (ES) 2018/1727 iš dalies keičiamas taip:

- (1) 4 straipsnio 1 dalis papildoma šiuo j punktu:

¹⁰ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1727 ir Tarybos sprendimo 2005/671/TVR nuostatos dėl skaitmeninio keitimosi informacija terorizmo bylose (COM(2021) 757 *final*, 2021 12 01).

„j) remia valstybių narių veiksmus kovojant su genocidu, nusikaltimais žmoniškumui, karo nusikaltimais ir susijusiomis nusikalstamomis veikomis, be kita ko, renka, išsaugo ir analizuoja su šiomis nusikalstamomis veikomis susijusius įrodymus, taip pat, kai būtina ir tinkama, sudaro sąlygas jais keistis arba kitaip tiesiogiai su jais susipažinti kompetentingoms nacionalinėms ir tarptautinėms teisminėms institucijoms, visų pirma Tarptautiniam baudžiamajam teismui.“;

(2) 80 straipsnis papildomas šia 8 dalimi:

„8. Nukrypstant nuo 23 straipsnio 6 dalies, Eurojustas, vykdydamas 4 straipsnio 1 dalies j punkte nurodytas užduotis, gali tvarkyti operatyvinius asmens duomenis naudodamas automatizuotą duomenų valdymo ir saugojimo infrastruktūrą, kuri nėra bylų valdymo sistemos dalis. Automatizuota duomenų valdymo ir saugojimo infrastruktūra turi atitikti aukščiausius kibernetinio saugumo standartus. Dėl automatizuotos duomenų valdymo ir saugojimo infrastruktūros naudojimo iš anksto konsultuojamasi su EDAPP. EDAPP pateikia savo nuomonę per du mėnesius nuo duomenų apsaugos pareigūno pranešimo gavimo.

Duomenų apsaugos pareigūno pranešime pateikiama bent ši informacija:

a) bendras numatomų duomenų tvarkymo operacijų aprašymas;

b) duomenų subjektų teisėms ir laisvėms kylančių pavojų vertinimas;

c) šiems pavojams pašalinti numatomos priemonės;

d) apsaugos ir saugumo priemonės bei mechanizmai, kuriais užtikrinama asmens duomenų apsauga ir įrodoma, kad laikomasi šio reglamento, atsižvelgiant į duomenų subjektų ir kitų susijusių asmenų teises ir teisėtus interesus.

Šio reglamento duomenų apsaugos nuostatos taikomos duomenų tvarkymui naudojant automatizuotą duomenų valdymo ir saugojimo infrastruktūrą tiek, kiek jos nėra tiesiogiai susijusios su bylų valdymo sistemos technine struktūra pagal šio reglamento 23 straipsnio 1 dalį. Prieigos prie naudojant automatizuotą duomenų tvarkymo ir saugojimo infrastruktūrą saugomų duomenų teisė ir terminai susiejami su prieiga prie laikinųjų darbo bylų, kuriose saugomi duomenys.

Šioje dalyje numatyta nukrypti leidžianti nuostata nustos galioti, kai bus įdiegta nauja bylų valdymo sistema. Datą, kai bus įdiegta nauja bylų valdymo sistema, Komisija nustato sprendimu, kuris skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.“;

(3) II priedas iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 punkto n papunktis pakeičiamas taip:

„n) DNR profiliai, nustatyti pagal neužkoduotą DNR dalį, nuotraukos ir pirštų atspaudai, o 4 straipsnio 1 dalies j punkte nurodytų nusikalstamų veikų atveju – vaizdo ir garso įrašai.“;

(b) 2 punkto f papunktis pakeičiamas taip:

„f) su atitinkamu asmeniu susijusių nusikalstamų veikų apibūdinimas ir pobūdis, nusikalstamų veikų padarymo diena ir vieta, nusikalstamų veikų kategorija, o 4 straipsnio 1 dalies j punkte nurodytų nusikalstamų veikų atveju – informacija, susijusi su nusikalstama veika, įskaitant garso ir vaizdo įrašus, palydovines ir įprastas nuotraukas, taip pat informacija apie tyrimo eigą.“;

2 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA „AGENTŪROS“

TURINYS

1.	PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA	16
1.1.	Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas	16
1.2.	Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys).....	16
1.3.	Pasiūlymas susijęs su:	16
1.4.	Tikslas (-ai)	16
1.4.1.	Bendrasis (-ieji) tikslas (-ai)	16
1.4.2.	Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)	17
1.4.3.	Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis	17
1.4.4.	Veiklos rezultatų rodikliai	17
1.5.	Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas	17
1.5.1.	Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį	17
1.5.2.	Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pavyzdžiui, koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmiais.	17
1.5.3.	Panašios patirties išvados.....	18
1.5.4.	Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis	19
1.5.5.	Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą.....	19
1.6.	Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis.....	20
1.7.	Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)20	
2.	VALDYMO PRIEMONĖS	21
2.1.	Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės	21
2.2.	Valdymo ir kontrolės sistema (-os)	21
2.2.1.	Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas	21
2.2.2.	Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)	22
2.2.3.	Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)	22
2.3.	Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės	22
3.	NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS	23

3.1.	Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)	23
3.2.	Numatomas poveikis išlaidoms	24
3.2.1.	Numatomo poveikio išlaidoms santrauka	25
3.2.2.	Numatomas poveikis [įstaigos] asignavimams	26
3.2.3.	Numatomas poveikis [įstaigos] žmogiškiesiems ištekliams	27
3.2.4.	Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa	32
3.2.5.	Trečiųjų šalių įnašai	32
3.3.	Numatomas poveikis pajamoms	33

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūros (Eurojusto) vykdomo įrodymų, susijusių su genocidu, nusikaltimais žmoniškumui ir karo nusikaltimais, rinkimo, išsaugojimo ir analizės iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1727

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

Politikos sritis: Teisingumas ir pagrindinės teisės

Veikla: Investavimas į žmones, socialinė sanglauda ir vertybės

071007: Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra (Eurojustas)

1.3. Pasiūlymas susijęs su:

nauju veiksmu

nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai¹¹

esamo veiksmo galiojimo pratęsimu

vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują veiksmą

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Bendrasis (-ieji) tikslas (-ai)

Eurojustas buvo įsteigtas Tarybos sprendimu 2002/187/TVR kaip tarpvyriausybinių įstaigų sunkių tarpvalstybinių nusikaltimų tyrimams Europoje ir už jos ribų koordinuoti. Lisabonos sutartimi buvo panaikinta Europos Sąjungos ramsčių struktūra, o laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė buvo suderinta su *acquis communautaire*. Reglamentu (ES) 2018/1727 (Eurojusto reglamentas), kuris buvo priimtas pagal SESV 85 straipsnį, buvo sukurta nauja Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūros (Eurojusto) teisinė sistema.

Eurojustas, kaip Europos Sąjungos teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose centras, remia nacionalines tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo institucijas, tiriančias sunkius nusikaltimus, priklausančius Eurojusto kompetencijai pagal Eurojusto reglamentą. Be kita ko, Eurojusto kompetencijai priklauso genocidas, nusikaltimai žmoniškumui ir karo nusikaltimai (taip pat kartu vadinami sunkiausiais tarptautiniais nusikaltimais).

Pastarojo meto įvykiai, susiję su Rusijos invazija į Ukrainą, parodė, kad reikia skubiai sudaryti sąlygas Eurojustui rinkti, saugoti ir analizuoti įrodymus, susijusius su genocidu, karo nusikaltimais, nusikaltimais žmoniškumui ir susijusiomis nusikalstamomis veikomis, ir sudaryti sąlygas su jais susipažinti kompetentingoms nacionalinėms ar tarptautinėms institucijoms.

¹¹ Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

Atsižvelgiant į šias aplinkybes, bendras šio pasiūlymo tikslas – sudaryti sąlygas Eurojustui atlikti šią papildomą užduotį sukuriant laikiną automatizuotą duomenų valdymo ir saugojimo infrastruktūrą, kuri nėra bylų valdymo sistemos dalis.

1.4.2. *Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)*

Konkretus tikslas yra susijęs su pirmiau išdėstytu bendru tikslu:

1 konkretus tikslas: sudaryti sąlygas Eurojustui rinkti, saugoti ir analizuoti įrodymus, susijusius su genocidu, karo nusikaltimais, nusikaltimais žmoniškumui ir susijusiomis nusikalstamomis veikomis, taip pat prireikus ir kai tinkama sudaryti sąlygas keistis jais arba kitaip leisti su jais susipažinti kompetentingoms nacionalinėms ar tarptautinėms institucijoms.

1.4.3. *Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis*

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Tikimasi, kad šia iniciatyva bus sudarytos teisinės ir techninės sąlygos Eurojustui rinkti, saugoti, analizuoti, taip pat prireikus ir kai tinkama perduoti sunkiausių tarptautinių nusikaltimų įrodymus, sukuriant automatizuotą duomenų valdymo ir saugojimo infrastruktūrą, kuri nėra bylų valdymo sistemos dalis.

1.4.4. *Veiklos rezultatų rodikliai*

Nurodyti pažangos ir pasiekimų stebėsenos rodiklius.

- Asmenų, valstybių narių, trečiųjų valstybių, nevyriausybinių organizacijų ir kitų susijusių subjektų atsiųstos informacijos kiekis;
- sistemoje saugomais įrodymais grindžiamų baudžiamojo persekiojimo atvejų skaičius;
- valstybėms narėms Eurojusto išsiųstos informacijos vienetų skaičius;
- operatyvinių bylų, kurias nagrinėjant buvo suteikta pagalba, skaičius.

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. *Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį*

Kad ši teisėkūros iniciatyva būtų pradėta įgyvendinti, reikia techninių ir procedūrinių ES lygmens priemonių, kurios turėtų būti pradėtos taikyti, kai įsigalios persvarstytas teisės aktas.

Pagrindiniai reikalavimai įsigaliojus šiam pasiūlymui yra šie:

- Eurojustas turi įdiegti naują sistemą, kurią naudojant būtų galima saugoti ir valdyti surinktus įrodymus.
- Eurojustas turi gauti įrodymus iš atitinkamų suinteresuotųjų šalių (t. y. valstybių narių, asmenų, trečiųjų valstybių, nevyriausybinių organizacijų ir kt.).
- Eurojustas turi suteikti galimybę valstybėms narėms naudoti šiuos įrodymus tiriant genocido, nusikaltimų žmoniškumui, karo nusikaltimų ir susijusių nusikalstamų veikų atvejus ir vykdant baudžiamąjį persekiojimą už juos.

Atsižvelgiant į neatidėliotiną poreikį užtikrinti, kad Eurojustas galėtų vykdyti šias užduotis jau dėl sunkiausių tarptautinių nusikaltimų, kurie gali būti vykdomi per karo veiksmus Ukrainoje, Eurojustas 2022 m. įdiegs duomenų bazę, o įrodymų rinkimo ir valdymo veiklą pradės vykdyti taip pat jau 2022 m.

- 1.5.2. *Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pavyzdžiui, koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmis.*

2022 m. vasario 24 d. Rusija pradėjo karinę invaziją į Ukrainą. Yra pagrįsto pagrindo manyti, kad Ukrainoje buvo ir yra vykdomi karo nusikaltimai ir nusikaltimai žmoniškumui. 2022 m. kovo 2 d. Tarptautinio baudžiamojo teismo prokuroras paskelbė, kad pradėjo tyrimą dėl padėties Ukrainoje. Kelių valstybių narių ir Ukrainos prokuratūros taip pat pradėjo sunkiausių tarptautinių nusikaltimų tyrimus; kai kuriuos iš jų remia ir koordinuoja Eurojustas. Eurojustas turi ekspertinių žinių ir patirties, kad galėtų remti sunkiausių tarptautinių nusikaltimų tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą už juos, be kita ko, sudarydamas palankesnes sąlygas jungtinių tyrimų grupių (JTG), pavyzdžiui, grupės, kurią įsteigė kai kurios valstybės narės ir Ukraina vykstant dabartiniams karo veiksmams Ukrainoje, veiklai.

Nacionalinės valdžios institucijos renka sunkiausių tarptautinių nusikaltimų, kuriuos Ukrainoje galėjo įvykdyti visos konflikto šalys, įrodymus. Dėl besitęsiančių karo veiksmų užtikrinti tinkamo įrodymų saugojimo Ukrainoje negalima. Būtina sukurti centrinę saugyklą, kurioje būtų galima saugoti Sąjungos agentūrų ir įstaigų, taip pat nacionalinių ir tarptautinių institucijų ar trečiųjų šalių, kaip antai pilietinės visuomenės organizacijų, surinktus įrodymus. Nors Eurojusto reglamente nustatyta, kad Eurojustas remia valstybių narių veiksmus tiriant sunkius nusikaltimus ir vykdamas baudžiamąjį persekiojimą už juos, jame nėra aiškiai numatyta, kad Eurojustas šiuo tikslu įrodymus gali rinkti, saugoti ir analizuoti.

Komisija šį pasiūlymą priėmė po to, kai kelis kartus dvišaliu pagrindu arba per bendrus susitikimus buvo apsikeista informacija su Eurojustu ir sunkiausių tarptautinių nusikaltimų tyrimuose dalyvaujančiomis nacionalinėmis institucijomis, taip pat pilietinės visuomenės organizacijomis ir kitais Sąjungos subjektais, kaip antai Europos Sąjungos patariamąja misija Ukrainoje. Visi jie atkreipė dėmesį į tai, kad įrodymai turi būti saugomi centralizuotai, taip pat į esamus Eurojusto bylų valdymo sistemos apribojimus ir jų poveikį Eurojusto funkcijai remti ir stiprinti nacionalinių tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo institucijų veiklos koordinavimą ir bendradarbiavimą, susijusius su sunkiausiais tarptautiniais nusikaltimais, įskaitant nusikaltimus, kurie gali būti vykdomi šiuo metu vykstant karo veiksmams Ukrainoje.

Šis pasiūlymas reikalingas siekiant sukurti automatizuotą duomenų valdymo ir saugojimo infrastruktūrą ES, kad būtų galima tinkamai ir teisėtai rinkti, išsaugoti ir analizuoti įrodymus, kuriuos naudojamos nacionalinės valdžios institucijos galėtų vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už genocidą, nusikaltimus žmoniškumui, karo nusikaltimus ir susijusias nusikalstamas veikas.

- 1.5.3. *Panašios patirties išvados*

Pasiūlymas grindžiamas poreikiu koordinuoti teisminį atsaką į sunkiausius tarptautinius nusikaltimus ir išvengti bet kokio šių nusikaltimų vykdytojų nebaudžiamumo. Europa susiduria su tuo, kad saugumo padėtis nuolat kinta. Tarptautinės krizės visada darė poveikį europietiškam gyvenimo būdai ir pagrindinėms asmenų teisėms. Tokie nusikaltimai kaip genocidas, nusikaltimai žmoniškumui ir karo nusikaltimai priskiriami labai sunkių nusikaltimų kategorijai, todėl šių nusikaltimų vykdytojai neturi likti nenubausti.

Teisminių institucijų veikla grindžiama teisinės valstybės principu – žinoma apie nemažai atvejų, kai nusikaltimo vykdytojas atsakomybės išvengė dėl to, kad įrodymų rinkimo ar tvarkymo procedūra buvo neteisėta.

Šiuo pasiūlymu siekiama nustatyti aiškia kovos su tokiu nebaudžiamumu sistemą.

1.5.4. *Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

Teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose stiprinimas yra itin svarbi laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės kūrimo dalis.

Šis skubus sprendimas reikalingas tam, kad Eurojustas galėtų vykdyti pirmiau minėtas naujas užduotis jau dabartinėmis ypatingomis aplinkybėmis, susijusiomis su Ukrainoje vykstančiais karo veiksmais. Kai bus patvirtintas pasiūlymas iš dalies pakeisti Eurojusto reglamento nuostatas, susijusias su keitimusi duomenimis apie terorizmo bylas, naująją **automatizuotą duomenų valdymo ir saugojimo infrastruktūrą** bus galima įtraukti į naują bylų valdymo sistemą.

2020 m. liepos mėn. paskelbtame Komisijos komunikate dėl ES saugumo sąjungos strategijos pabrėžiamas vidaus ir išorės saugumo ryšys ir bendradarbiavimo svarba piliečių teisėms veiksmingai apsaugoti. Šis pasiūlymas yra aiškus pavyzdys, kad valdymo ir saugojimo infrastruktūra yra būtina siekiant apsaugoti vieną iš svarbiausių piliečių teisių – teisę į gyvybę.

1.5.5. *Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant persikirstymo mastą*

Nuo Eurojusto reglamento įsigaliojimo susiformavo agentūros duomenų srautų ir jos paslaugų paklausos didėjimo tendencija.

Komisija žino apie Eurojusto finansinius suvaržymus ir šio skubaus prašymo, susijusio su Rusijos agresija Ukrainoje, poveikį ištekliams.

Šiuo **pasiūlymu į Eurojusto reglamentą bus įtrauktos naujos ribotos užduotys, kad Eurojustas prisitaikytų prie skaitmeninio amžiaus, ir bus sudarytos sąlygos jam atlikti aktyvesnę Eurojusto reglamente numatytą vaidmenį, t. y. remti ir stiprinti nacionalinių institucijų, tiriančių sunkius nusikaltimus, įskaitant karo nusikaltimus, genocidą ir nusikaltimus žmoniškumui, ir vykdančių baudžiamąjį persekiojimą už juos, veiklos koordinavimą ir bendradarbiavimą. Šio pasiūlymo nebus įmanoma įgyvendinti be būtinų gausesnių finansinių ir žmogiškųjų išteklių.**

Numatoma, kad išlaidos sudarys 15,705 mln. EUR ir jos bus finansuojamos iš DFP 2b išlaidų kategorijos maržos.

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis

trukmė ribota

- pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD]
- finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM

trukmė neribota

- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)¹²

Tiesioginis valdymas, vykdomas Komisijos:

- vykdomųjų įstaigų

Pasidalijamasis valdymas kartu su valstybėmis narėmis

Netiesioginis valdymas, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:

- tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);

- EIB ir Europos investicijų fondui;

- įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;

- viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;

- įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, jeigu jos pateikia pakankamas finansines garantijas;

- įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamas finansines garantijas;

- atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.

Pastabos

Finansiniai ir žmogiškieji ištekliai apima numatomą bendrą automatizuotos duomenų valdymo ir saugojimo infrastruktūros techninio įgyvendinimo sumą ir eksploataavimo išlaidas, susijusias su kai kuriais su ja siejamais atvejais.

¹² Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos „BudgWeb“ interneto svetainėje <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/LT/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas

Siekiant užtikrinti Eurojusto veiklos veiksmingumą, bus svarbu stebėti ir vertinti agentūros keitimosi duomenimis skaitmenizaciją. Pasiūlymo nuostatų stebėsenos ir atskaitomybės už jas bus grindžiamos Eurojusto reglamente¹³ bendrai išdėstytais principais ir atitiks bendrą požiūrį dėl decentralizuotų agentūrų¹⁴.

Eurojustas turi ne tik vadovautis agentūroms taikytinomis horizontaliosiomis valdymo taisyklėmis, bet ir kiekvienais metais Komisijai, Europos Parlamentui ir Tarybai nusiųsti bendrąjį programavimo dokumentą, kuriame būtų išdėstytos daugiametės ir metinės darbo programos ir išteklių programavimas. Šiame dokumente išdėstomi tikslai, numatomi rezultatai ir veiklos rezultatų rodikliai tikslų įgyvendinimo pažangai ir rezultatams stebėti.

Eurojustas apie savo darbą taip pat praneša išsamioje metinėje ataskaitoje. Eurojustas šią metinę ataskaitą perduoda Europos Parlamentui, Tarybai ir nacionaliniams parlamentams. Be to, Eurojustas Europos Parlamentą ir nacionalinius parlamentus informuoja apie su trečiosiomis šalimis sudarytus darbo tvarkos susitarimus.

Komisija iki 2024 m. gruodžio 13 d. ir vėliau kas penkerius metus užsakys išorinį nepriklausomą Reglamento įgyvendinimo ir Eurojusto veiklos vertinimą, kad būtų įvertintas Reglamento įgyvendinimas ir poveikis bei Eurojusto veiklos veiksmingumas ir efektyvumas (Eurojusto reglamento 69 straipsnio 1 dalis).

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas*

Atsižvelgiant į tai, kad pasiūlymas daro poveikį metiniam ES įnašui į Eurojustą, ES biudžetas bus vykdomas taikant netiesioginį valdymą.

Vadovaujantis patikimo finansų valdymo principu, Eurojusto biudžetas vykdomas atliekant veiksmingą ir efektyvią vidaus kontrolę.

Eurojusto, kaip decentralizuotos agentūros, *ex post* kontrolė konkrečiai gali apimti:

- Komisijos vidaus audito tarnybos atliekamą vidaus auditą;
- Europos Audito Rūmų metines ataskaitas, pateikiant patikinimo pareiškimą dėl metinių ataskaitų patikimumo ir dėl jose atspindimų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo;
- Europos Parlamento pateikiamą metinio biudžeto įvykdymo patvirtinimą;
- galimus OLAF atliekamus tyrimus, kuriais siekiama užtikrinti, visų pirma, kad agentūroms skirti ištekliai būtų tinkamai panaudojami;
- galiausiai dar vieną Eurojusto kontrolės ir atskaitomybės lygmenį užtikrina Europos ombudsmenas.

¹³ Reglamentas (ES) 2018/1727.

¹⁴ https://europa.eu/european-union/sites/default/files/docs/body/joint_statement_and_common_approach_2012_en.pdf.

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)*

Šiuo etapu konkrečios valdymo ir kontrolės sistemų rizikos nenustatyta. Eurojustui taikoma administracinė kontrolė, t. y., be kita ko, biudžeto kontrolė, vidaus auditas, Europos Audito Rūmų metinės ataskaitos ir metinis ES biudžeto įvykdymo patvirtinimas, kaip išdėstyta pirmiau.

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

Komisija teikia ataskaitą dėl kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų išmokėtos sumos santykio. 2021 m. Teisingumo GD metinėje veiklos ataskaitoje nurodyta, kad šis santykis yra 0,53 % netiesioginio valdymo įgaliotųjų subjektų ir decentralizuotų agentūrų, įskaitant Eurojustą, atveju.

Europos Audito Rūmai patvirtino Eurojusto 2020 m. metinių ataskaitų teisėtumą ir tvarkingumą, o tai reiškia, kad klaidų lygis yra mažesnis nei 2 %. Nėra požymių, kad artimiausiais metais klaidų lygis didės.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.

Priemonės, susijusios su kova su sukčiavimu, korupcija ir kita neteisėta veikla, bendrai išdėstytos, *inter alia*, Eurojusto reglamento 75 straipsnyje. Eurojustas visų pirma dalyvauja Europos kovos su sukčiavimu tarnybos vykdomoje sukčiavimo prevencijos veikloje ir nedelsdamas informuoja Komisiją apie įtariamo sukčiavimo ir kitų finansinių pažeidimų atvejus.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Type of Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA ¹⁵	ELPA šalių ¹⁶	šalių kandidačių ¹⁷	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
2b	071007	DA / NDA	NE	NE	TAIP	NE

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Type of Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA	ELPA šalių	šalių kandidačių	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
	[XX.YY.YY.YY]		TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

¹⁵ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

¹⁶ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

¹⁷ Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių kandidačių.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Numeris	2b išlaidų kategorija. Investavimas į žmones, socialinę sanglaudą ir vertybes
--	---------	---

Eurojustas			Year20 22 m.	Year20 23 m.	Year20 24 m.	Year20 25 m.	Year20 26 m.	Year20 27 m.	IŠ VISO
1 antraštinė dalis. Personalo išlaidos	Įsipareigojimai	1	1,081	2,204	2,248	2,293	2,339	2,386	12,551
	Mokėjimai	2	1,081	2,204	2,248	2,293	2,339	2,386	12,551
2 antraštinė dalis. Infrastruktūra ir veiklos išlaidos	Įsipareigojimai	1a							
	Mokėjimai	2a							
3 antraštinė dalis. Veiklos išlaidos	Įsipareigojimai	3a	0,500	0,510	0,520	0,530	0,541	0,552	3,154
	Mokėjimai	3b	0,500	0,510	0,520	0,530	0,541	0,552	3,154
IŠ VISO asignavimų Eurojustui	Įsipareigojimai	= 1 + 1a + 3	1,581	2,714	2,769	2,824	2,880	2,938	15,705
	Mokėjimai	= 2 + 2a + 3b	1,581	2,714	2,769	2,824	2,880	2,938	15,705

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	Administracinės išlaidos
--	----------	--------------------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	Year N metai	Year N + 1	Year N + 2	Year N + 3	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)	IŠ VISO
--	--------------------	---------------	---------------	---------------	--	---------

		metai	metai	metai				
<.....> GD								
• Žmogiškieji ištekliai								
• Kitos administracinės išlaidos								
IŠ VISO <....> GD	Asignavimai							

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)							
--	--	--	--	--	--	--	--	--

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		Year20 22 m.	Year20 23 m.	Year20 24 m.	Year20 25 m.	Year20 26 m.	Year20 27 m.	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–7 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	1,581	2,714	2,769	2,824	2,880	2,938	15,705
	Mokėjimai	1,581	2,714	2,769	2,824	2,880	2,938	15,705

3.2.2. *Numatomas poveikis [įstaigos] asignavimams*

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir rezultatus			Year2022 m.	Year2023 m.	Year2024 m.	Year2025 m.	Year2026 m.	Year2027 m.	IŠ VISO			
	Tipas ¹⁸	Vidutinis sąnaudų	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Bendras skaičius	Iš viso sąnaudų
1 KONKRETUS TIKSLAS ¹⁹ ... Sudaryti sąlygas Eurojustui laikyti, analizuoti ir išsaugoti įrodymus, susijusius su genocidu, karo nusikaltimais, nusikaltimais žmoniškumui ir susijusiomis nusikalstamomis veikomis												
- Rezultatas	Įrodymų laikymas, analizė ir		1,581	2,714	2,769	2,824	2,880	2,938				15,705
1 konkretaus tikslo tarpinė suma												
IŠ VISO ŠAŅAUDŲ				1,581	2,714	2,769	2,824	2,880	2,938			15,705

¹⁸ Atlikti darbai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pavyzdžiui, finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

¹⁹ Kaip apibūdinta 1.4.2 punkte „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ...“.

3.2.3. Numatomas poveikis [įstaigos] žmogiškiems ištekliams

3.2.3.1. Santrauka

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	Year2022 m.	Year2023 m.	Year2024 m.	Year2025 m.	Year2026 m.	Year2027 m.	IŠ VISO
--	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	---------

Laikinieji darbuotojai (AD lygio)	0,785	1,601	1,633	1,666	1,699	1,733	9,119
Laikinieji darbuotojai (AST lygio)	0,079	0,160	0,163	0,167	0,170	0,173	0,912
Sutartininkai	0,085	0,173	0,177	0,180	0,184	0,188	0,987
Deleguotieji nacionaliniai ekspertai	0,132	0,269	0,275	0,280	0,286	0,291	1,533

IŠ VISO	1,081	2,204	2,248	2,293	2,339	2,386	12,551
----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Personalo poreikiai (etatų vienetais):

	Year2022 m.	Year2023 m.	Year2024 m.	Year2025 m.	Year2026 m.	Year2027 m.	IŠ VISO
--	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	---------

Laikinieji darbuotojai (AD lygio)	10	10	10	10	10	10	10
Laikinieji darbuotojai (AST lygio)	1	1	1	1	1	1	1
Sutartininkai	2	2	2	2	2	2	2
Deleguotieji nacionaliniai ekspertai	3	3	3	3	3	3	3

IŠ VISO	16	16	16	16	16	16	16
----------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Įdarbinti naujus darbuotojus ketinama 2022 m. viduryje. Prielaidų dėl Nyderlandams taikomo korekcijos koeficiento padidinimo nebuvo padaryta, jų buvo padaryta tik dėl galimo darbo užmokesčio indeksavimo padidinimo 2 %.

Išsami informacija apie darbuotojų skaičiaus didėjimą

Konkretus tikslas	Papildomi darbuotojai
1 konkretus tikslas: sudaryti sąlygas Eurojustui laikyti, analizuoti ir išsaugoti įrodymus, susijusius su genocidu, karo nusikaltimais, nusikaltimais žmoniškumui ir susijusiomis nusikalstamomis veikomis	<p>Reikia 3* teismo bendradarbiavimo ekspertų, kad būtų užtikrintas baudžiamasis persekiojimas ir tiesioginės įžvalgos dėl atitinkamos (-ų) teismų sistemos (-ų) ir įrodymų priimtinum standartų.</p> <p><i>Numatomi reikalingi etatų vienetai – papildomi darbuotojai, kurie turi būti įdarbinti per metus (ne suvestinė suma):</i> 2022: +3</p>
	<p>Reikia 3* teisininkų lingvistų, kad būtų galima užtikrinti atitinkamų kalbų įgūdžius, reikalingus vertimams ir duomenų analizei atlikti.</p> <p><i>Numatomi reikalingi etatų vienetai – papildomi darbuotojai, kurie turi būti įdarbinti per metus (ne suvestinė suma):</i> 2022: +3</p>
	<p>Reikia 3* analitikų, kad būtų galima valdyti numatomą didelį duomenų kiekį, remti duomenų gavybos ir liudytojų bei nukentėjusiųjų parodymų informacijos struktūrizavimo veiksmus.</p> <p><i>Numatomi reikalingi etatų vienetai – papildomi darbuotojai, kurie turi būti įdarbinti per metus (ne suvestinė suma):</i> 2022: +3</p>
	<p>Reikia 2* teisės ekspertų, kad būtų galima užtikrinti ekspertines žinias apie sunkiausius tarptautinius nusikaltimus ir turto susigrąžinimą.</p> <p><i>Numatomi reikalingi etatų vienetai – papildomi darbuotojai, kurie turi būti įdarbinti per metus (ne suvestinė suma):</i> 2022: +2</p>
	<p>Reikia 2* IRT saugumo pareigūnų, kad būtų galima valdyti ir mažinti kibernetinių išpuolių riziką.</p> <p><i>Numatomi reikalingi etatų vienetai – papildomi darbuotojai, kurie turi būti įdarbinti per metus (ne suvestinė suma):</i> 2022: +2</p>
	<p>Reikia 1* ryšių su TBT palaikymo pareigūno, kad būtų galima koordinuoti santykius ir veiksmus su TBT.</p> <p><i>Numatomi reikalingi etatų vienetai – papildomi darbuotojai, kurie turi būti įdarbinti per metus (ne suvestinė suma):</i> 2022: +1</p> <p>Reikia 1* ryšių su pilietinės visuomenės organizacijomis pareigūno, kuris</p>

	<p>koordinuotų santykius su tomis organizacijomis ir su jomis vykdomą veiklą.</p> <p><i>Numatomi reikalingi etatų vienetai – papildomi darbuotojai, kurie turi būti įdarbinti per metus (ne suvestinė suma):</i> 2022: +1</p>
	<p>Reikia 1* administracinės pagalbos pareigūno, kuris valdytų visas su administracine pagalba susijusias užduotis.</p> <p><i>Numatomi reikalingi etatų vienetai – papildomi darbuotojai, kurie turi būti įdarbinti per metus (ne suvestinė suma):</i> 2022: +1</p>

3.2.3.2. Numatomi pagrindinio GD žmogiškųjų išteklių poreikiai

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą nurodyti sveikaisiais skaičiais (arba ne smulkiau nei dešimtuju tikslumu)

	N metai	N + 1 metai	N + 2 metai	N + 3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
20 01 02 01 bei 20 01 02 02 (Komisijos būstinė ir atstovybės)							
20 01 02 03 (Delegacijos)							
01 01 01 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
• Išorės darbuotojai (etatų vienetais)²⁰							
20 02 01 (AC, END, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)							
20 02 03 (AC, AL, END, INT ir JPD delegacijose)							
Biudžeto eilutė (- ės) (nurodyti) 21	- būstinėje ²²						
	- delegacijose						
01 01 01 02 (AC, END, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 02 (AC, END, INT – tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
IŠ VISO							

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

²⁰ AC – sutartininkas, AL – vietinis darbuotojas, END – deleguotasis nacionalinis ekspertas; INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas, JPD – jaunesnysis delegacijos specialistas.

²¹ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

²² Daugiausia ES sanglaudos politikos fondams, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondui (EJRŽAF).

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	
Išorės darbuotojai	

V priedo 3 skirsnyje turėtų būti pateiktas etato vienetų sąnaudų apskaičiavimo aprašymas.

3.2.4. *Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa*

- Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka dabartinę daugiametę finansinę programą.
- Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiametės finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą.

Pasiūlyme reikalaujama, kad nepaskirstyta marža pagal DFP 2b išlaidų kategoriją būtų panaudota taip: biudžeto eilutėje 07.1007 – Eurojustas – 2022 m. – 1,581 mln. EUR, 2023 m. – 2,714 mln. EUR, 2024 m. – 2,769 mln. EUR, 2025 m. – 2,824 mln. EUR, 2026 m. – 2,880 mln. EUR, o 2027 m. – 2,938 mln. EUR.

- Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą) būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiametę finansinę programą²³.

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

3.2.5. *Trečiųjų šalių įnašai*

- Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo.
- Pasiūlyme (iniciatyvoje) numatytas bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	Year N metai	Year N + 1 metai	Year N + 2 metai	Year N + 3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
Iš VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

²³ Žr. 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 2093/2020, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa, 12 ir 13 straipsnius.

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

- Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.
- Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - nuosaviems ištekliams
 - kitoms pajamoms
 - nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė	Einamųjų finansinių metų biudžeto asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ²⁴					Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
		Year N	Year N + 1 metai	Year N + 2 metai	Year N + 3 metai				
..... straipsnis									

Įvairių asignuotųjų įplaukų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-ioms) daromas poveikis.

Nurodyti poveikio pajamoms apskaičiavimo metodą.

²⁴ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 % surinkimo sąnaudų.